

Ročník 1

Jún 2003

Ľudia sú pre mňa veľký dar

Možno by tieto slová mohli byť mottom jeho života. Život, ktorý sa rozhodol zasvätiť Bohu a zároveň ľuďom. Bohu, ktorý ho povolal do kňažského stavu a ľuďom, ktorí potrebujú jeho duchovnú radu. So správcom farnosti v Papradne Petrom Klechom sa rozprávala Ing. Anna Miniariková.

Pán farár, ste v našej farnosti už šesť rokov. Ako by ste zhodnotili toto obdobie?

Šesť rokov, ktoré som strávil v tejto farnosti, ubehlo veľmi rýchlo. Možno až teraz, pri tejto otázke si uvedomujem, že je to skutočne toľko. Je to moja prvá farnosť, ktorú mi zveril diecézny biskup, a preto nemôžem porovnať s pastoráciou v iných farnostiach. Napriek tomu viem, že toto obdobie bolo pre mňa nesmierne dôležité, lebo hluboko zasiahlo do môjho kňažského života. Prvýkrát som bol zodpovedný za duchovný rast nielen seba, ale celej farnosti. Prvýkrát som spolupracoval s kaplánom. Prvýkrát som musel riešiť vážne problémy, ktoré sa dotýkali ďalšieho duchovného nasmerovania mnohých ľudí. Samozrejme toto všetko je iba začiatok „svojho povolania – nasledovať Ježiša Krista všade tam, kam ma zavolá.“

Všetci sme si všimli stavebný ruch okolo kostola. Ako budú ďalej práce postupovať?

Plány sú jedna vec a realizovanie druhá. Už v prvých okamihoch, keď som bol poverený pastoráciou našej farnosti, som zatúžil byť užitočný a zveľadiť túto farnosť. Dnes si už ani neviem spomenúť na všetky detaily mojich plánov, ale viem, že čo sa nám podarilo spoločnými silami vybudovať, slúži všetkým nám. Dalšia realizácia by mala pokračovať podľa projektu, ktorý bol vyvesený pri vchode do kostola. Ako to pôjde ďalej, uvidíme. Plánuvať a realizovať je veľké dobrodružstvo.

Vaša hlavná úloha a poslanie je však v starostlivosti o duchovné potreby farníkov. V čom vidíte problémy pri napŕianí misie a naopak, čo je potešiteľné?

Začal by som najskôr potešenia-mi, ktoré vyplývajú z pastorácie v dnešnej dobe. V prvom rade tým najväčším potešením je istota, ktorú mi dáva viera v zmŕtvychvstalého Ježiša Krista, ktorá je pre mňa nádejou v orientovaní sa v dnešnom chaotickom svete, plnom neustálych zmien. Viem, komu som uveril, viem, komu patrím, viem, kto má rád a to si myslím, že je veľká vzácnosť v dnešnej dobe.

Ludí, ktorých mi zveril do duchovnej opatery nás Pán, si vždy väžim ako veľký dar a prejav veľkej dôvery. Byť užitočný a schopný pomáhať iným mi robí v živote veľkú radosť. Zároveň je potrebné spomenúť aj fažkosti, ktoré sú časťou kňažského života. Môžem ich uviesť konkrétnie: nepochopenie, nezáujem, nedochávavosť, malá tolerancia a samozrejme aj úmyselné ubližovanie iným. Toto ma vždy trápilo, či sa to týkalo mňa alebo aj iných ľudí. Napriek tomu som rád, že ma Pán povolal do tejto služby.

Je tu leto, začínajú prázdniny, dovolenky... Ako vnímate čas oddychu a čo nám odporučíte na tieto dni?

Oddych je veľmi dôležitý v našom živote. Pri ňom si mnohokrát uvedomíme, či sme si ho zaslúžili alebo nie. To znamená ak máme tieto prázdniny využiť plnohodnotne, je potrebné, aby sme sa nezatažovali konaním zla a konkrétnym ubližovaním iným, ale práve naopak. Spríjemnili sme si tieto chvíle pozitívou cinnosťou.

Drahí čitatelia, želám vám z celého srdca, aby ste sa po letných mesiacoch vrátili osviežení priateľstvom a úprimnou láskou, ktorá je veľkou silou nášho života.

Vážení čitatelia,

prichádzame k vám opäť, aby sme „polazili“ vaše duše. Potekošlo nás, že sme sa stretli s kladným ohlasom na prvé číslo. Privítali ste tento spôsob informovania, aj názov novín vás osloivil a spôsobil to, čo bolo naším zámerom: že sa už tešíte na ďalšie číslo.

Ponúkame vám spoluprácu, je veľa otázok a námetov, ktoré si nájdete miesto v našich novinách. Každý nový podnet privítame.

Začíname sa do tohto letného vydania a my vám želáme, aby ste si dokázali oddýchnuť a nacerpať nové sily nielen do zvyšných mesiacov tohto roka.

Oslavy oslobodenia na hrebeni Javorníkov

Pri príležitosti výročia oslobodenia našej vlasti a ukončenia II. svetovej vojny vzdali sme hold pamiatke tých, ktorí konca bojov nedožili. Stretnutie občanov regiónov Vsetína a Považskej Bystrice pri Troch krížoch na Stratenci býva tradične každým rokom a v tomto 11. mája ani nepriaznivé počasie neodradilo ľudí zaspomínať si na významné udalosti, ktoré sa odohrávali v druhej svetovej vojne. Ďakovali sme za mier, ktorý si môžeme vďaka hrdinským vojakom dnes žiť a vychutnávať.

Z vystúpení starostu Vsetína Jiřího Čuneka, predsedu Českého zväzu bojovníkov za oslobodenie Ing. Vítka, zástupcu prednosti OÚ Považská Bystrica RNDr. Emila Kardoša i tajomníčky OU SZPB Boženy Kulhanovej vyplynulo, že utužovaniu vzťahov medzi susediacim okresmi a obcami v pohraničnom pásmi treba stále venovať pozornosť. Pamätné dni si učili starostovia obcí v zastúpení občanov z Považskej Bystrice, Štiavniku, Jasenice, Papradnou, Vsetína, Karolíny, Husleniek a Veľkých Karlovíc položením vencov a kvetov k pamätníku oslobodenia za účasti vojakov z Rašova. Na oslavách okračovanie na str. 2)

bol i priamy účastník Povstania Alexander Majšík.

Členovia našej folklórnej skupiny Podžiaran sú poväčšine už v zreľom veku, no výstup na Javorík zvládli hrdinsky a ešte aj dokázali pobaviť asi 200 účastníkov osláv. V závere zazneli i plány na budúci rok s návrhmi, ako oslavy spestriť.

Cesta ku slobode

Oslobodzovanie nášho okresu trvalo od polovice apríla do 1. mája 1945.

Vojská 40. armády a 4. rumunskej armády v noci z 28. na 29. apríla prekročili Váh a po tvrdých bojoch vstúpili na Moravu. V rámci Ostravskej operácie 2. Ukrajinského frontu sa osloboďovania časti okresu zúčastnila 18. armáda, ktorú velil generálmajor A. I. Gastišovič. Súčasťou tejto armády bol i 1. čsl. armádny zbor v ZSSR. 30. apríla vojská zboru osloboďili okrem Žiliny ďalších 30 obcí, medzi nimi mnohé z okresu Považská Bystrica. Pred večerom dosiahli Váh na úseku dlhom asi 15 km, zastavili sa i v Považskej Teplej. Velenie zboru bolo pripravené uskutočniť násilný prechod Váhu. Prieskum ukázal, že na jeho favom brehu sú slabé sily nepriateľa, ktorí však na ústupe stačili zničiť všetky mosty a prepravné prostriedky. Ak nacisti dúfali, že jarné vody rozvodneného Váhu zadržia postup osloboďovacích jednotiek, prerátali sa. Ešte v noci na 1. mája sa na niektorých člnoch prepravili cez rieku príslušníci 2. samopalného a 4. úderného práporu 3. brigády. Súčasne prekročili rieku i príslušníci 7. úderného práporu 4. brigády, ktorí po nočnom pochode v ranných hodinách 1. mája osloboďili Púchov.

Jednotky zboru, ktoré postupovali Strážovskými vrchmi, stretli sa v oblasti povstaleckej obce Domaniža s predsunutými jednotkami 18. divízie 4. rumunskej armády. Obce, doliny a sídlo dnešného okresu osloboďili 30. apríla a 1. mája 1945. Osloboďovacie jednotky sa presunuli k Považskej Teplej, kde ženisti postavili 1. mája deväťtonový pontónový most.

Z údolia Váhu brigády zboru postupovali k vrcholom Javoríkov Papradníanskou a Marikovskou dolinou.

Pri osloboďovaní nášho okresu sa jednotky nestretli s väznejším odporom nepriateľa. Do osloboďovacích akcií sa v plnej mierze zapojili aj jednotky partizánskych brigád z tohto priestoru, najmä partizánske oddiady 2. Stalinovej partizánskej brigády Bielych Karpát a partizánskej brigády Rodina operujúcej v okolí Marikovej, Štiavníka a Papradna. Pre väčšinu z nich bol skončil v týchto priestoroch, časť pokračovala ďalej na Moravu.

RSDr. Milan Grupáč

Plnohodnotný život – náročný, ale nie nemožný

Začiatkom mája (10. 5.) v Papradne vysluhoval sviatosť birmovania Mons. Vala, riaditeľ biskupského úradu v Nitre. Sviatosť birmovania prijalo 188 mladých ľudí. Po tejto významnej udalosti sme sa rozprávali s kaplánom Petrom Badžgoňom.

Pán kaplán, pri príprave toho- ročných birmovancov ste zvolili náročnú formu prípravy. Môžete nám o nej povedať viac?

Spolu s pánon farárom sme premýšľali, akou formou sa prihovorí mladým ľuďom, aby v Ježišovi a v jeho evanjelii našli skutočného priateľa, ktorý ich nechce obratiť o radosť z mladosti ani o samotnú mladost. Myslím, že prvým cieľom prípravy je ponúknutí mladým oporu a pevný bod do ich života. Ponúknutí im možnosť vidieť život a ľudovku so všetkými hodnotami aj z iného pohľadu ako sa im to vtláča dnes. Aj táto príprava bola priležitosťou hľadať pravdu, v ktorej sa ľovek stáva slobodnejší a v tejto slobode sa mu ponúka možnosť plnohodnotnejšie prežiť svoj život. Jednoducho nestratiť ten veľký dar. A to je naozaj náročné. Ale nie nemožné! Veľmi tu záleží na osobnom prístupe každého. Tu vidíme priestor pre tento spôsob prípravy, pri ktorej mladí boli rozdelení do malých skupiniek, v ktorých sa stretávali po celý rok a preberali jednotlivé témy. Pýtali sa a na otázky hľadali odpoved. A potom spoločne sa stretávali pri obetnom stole, pri spoločnom slávení obety svätej omše. Bol to priestor pre osobné stretnutie s Ježišom, možnosť lepšie Ho spoznati, slobodnejšie odpovedať a v tomto duchu nájsť odvahu urobiť zas jeden, hoci malý, ale pravdivý krok do života. V tejto súvislosti by sme sa chceli podakovať všetkym mladým, ktorí ochotne a obetovo prijali službu animátora.

Pristupovali mladí ľudia zodpovednejšie k tejto sviatosti?

Je to naozaj na osobnom prístupe každého. Nechcel by som teraz hodnotiť kto a ako pristupoval a prijímal túto sviatosť. Je to dialóg ľadovca a Boha. A ak je úprimný, život sa naozaj stáva radostným v slobode prežívajúcim darom. A kde je radosť, tam je pokoj, dobro, šťastie, láska... Myslím, že s túžbou nájsť a prežiť takýto život pristupovali aj mladí k tejto sviatosti.

Ozvali sa hľasy, hlavne z radov animátorov, že k sviatosti birmovania by mali pristupovať ľudia dospelejší, vyzrejejší, aby to ne-bola iba žiadlosť rodičov, resp. kvôli tradícii či darom...

Tejto otázke sa venovali už mnohí, v snahe nájsť ten správy čas na prijatie sviatosti birmovania. Obdobia dospeievania, ktorým mladý ľovek prechádza, je obdobím veľkých zmien vo všetkých osobnostných rovinách.

Mladý ľovek je v tomto období veľmi citlivý, krehký, ale aj veľmi odvážny, plný rozhodnutí stať sa slobodným, samostatným. Stretnáva sa s novými, dovtedy nepoznanými skutočnosťami, ináč prežíva svoje vzťahy, ináč vníma seba samého. Toto všetko a ešte oveľa viac dolieha na mladého ľadovca. Všetko je akoby rozhádzané, nič nie je tak ako

využiť svoj dar spevu vo farskom mládežníckom zbere a zapojiť sa doň (mali ste možnosť ho počuť pri slávnosti). Stretnutia zberu sú taktiež každý týždeň. Informácie nájdete na nástenke v pastoračnom centre. Tam môžu aj tráviť voľný čas (stolný tenis, rôzne hry...). Podmienky a časový harmonogram je tiež vyvesený na dverach centra. Samozrejme, budeme radi aj iným návrhom, ktoré môžu mladí vkladať do schrány pri dverach centra alebo v osobnej diskusii. Aj to sú možnosti ako nebyť sám, poznati nových priateľov,

V nedeľu 8. júna naši knazi mali pred oltárom aj deti prijímať.

bolo predtým. Mladý ľovek sa potrebuje v týchto situáciach zorientovať. V spoločnosti neraz vnímame skôr opačný trend. Na miesto toho, aby sa pomohlo mladému ľadovcu zorientovať sa vo všetkom, ponúkajú sa mu veci, ktoré ho dostanú ešte do väčšieho chaosu. Vtedy stráca seba, svoju rodinu, svoj život.

Cirkev naozaj cez skúsenosť s Bohom vo sviatosti birmovania chce ukázať, že je tu niekto, kto má o mňa záujem, ktorí ma chce aj v tomto náročnom období sprevádzať. Kto bude pre mňa istotou. A predovšetkým, kto mi ponukne pravdu. Vedľa toho je to, čo mladý ľovek potrebuje.

Pre mňa bola aj táto príprava skúsenosťou a výzvou hľadať nové iné cesty, ako ešte lepšie porozumiť mladým.

Budeťte mat i ďalšie slová v náboženskom formovaní týchto ale aj iných mladých ľadovcov?

Viacerí sa ma pýtali, či nebude možnosť, aby sa mladí stretávali. Aj touto cestou by som rád ponúkol možnosť stretnutí mladých, ktoré sú každý piatok o 20. hodine v pastoračnom centre ako aj možnosť iných akcií, ktoré sa dohodnú. Je možné

nájsť stratené, podeliť sa o radosť, byť s iným pre iného. A v tomto duchu prajem všetkým mladým a nielen mladým, aby mali radosť z toho, čo žijú a ab, nezabudli na slová apoštola Jána: ak je Boh v nás, jeho láska v nás dosahuje dokonalosť, lebo „Boh je láska a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom (1Jn4, 12, 16 b).

Matričné okienko

* V roku 2003 sa zatiaľ narodili

Ida Gabrišová
Simona Kališiková
Róbert Moravík

† Životnú pozemskú púť ukončili naši spoluobčania:

April
Ján Fujaš, č. 525
Štefan Belušík, č. 98
Mária Jánošíková, č. 12
Máj
Ludmila Mikytová, č. 717
Filip Birík, č. 1241
Jún
Jozef Kaprálik, č. 78
Vilma Majšíková, č. 1329
Štefan Baník, č. 125

Pobočka Považská Bystrica
Námestie A. Hlinku 29/34
017 01 Považská Bystrica

www.istrobanka.sk

Banka, ktorá má zvuk

Účty a vkladové účty

- Bežný účet korunový, devízový
- Bežný účet pre zmluvných lekárov, lekárnikov a iných zmluvných zdravotníckych odborníkov Vzájomnej zdravotnej poisťovne Dôvera, a. s.
- Bežný účet na poukazovanie dávok dôchodkového zabezpečenia z Ministerstva vnútra SR a dávok sociálneho zabezpečenia z Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia
- Rentový účet ISTRORENTA
- Rentový účet ISTRORENTA PLUS
- Rentový účet pre zmluvných lekárov, lekárnikov a iných zmluvných zdravotníckych odborníkov Vzájomnej zdravotnej poisťovne Dôvera, a. s.
- Vkladový účet korunový, devízový
- Vkladná knižka korunová, devízová
- Vkladná knižka MAXIKNIŽKA s garantovanou úrokovou sadzbou po celú dobu uloženia vkladu
- Depozitné certifikáty
- Úver pre občanov poskytnutý formou debetu na bežnom účte – Rýchly úver

Komplexný balík produktov pre mladých ISTROJUVENT

- Bežný účet ISTROJUVENT
- Vkladná knižka ISTROJUVENT
- Vkladový účet ISTROJUVENT

Produkty pre pôberateľov dávok dôchodkového zabezpečenia zo Sociálnej poisťovne ISTROSENIOR

- Bežný účet ISTROSENIOR
- Vkladná knižka ISTROSENIOR

Spotrebné úvery

- Spotrebny úver MAXIÚVER
- Spotrebny úver
- Úver pre občanov poskytnutý formou debetu na bežnom účte – Rýchly úver

Bezhotovostný tuzemský platobný styk

- Medzibankový bezhotovostný platobný styk
- Vnútrobankový bezhotovostný platobný styk
- Bezhotovostný zahraničný platobný styk
- Bezhotovostný zahraničný platobný styk – hladké platby
- Platby zo zahraničia
- Šeky
- Dokumentárny akreditív
- Inkaso dokumentárne a nedokumentárne
- Banková záruka

Bankomaty, platobné karty a platobné terminály

- Bankomaty a platobné terminály
- Sieť bankomatov
- ATM lokátor spoločnosti MasterCard International

Platobné karty

- Medzinárodná platobná karta Cirrus Maestro
- EUROCARD/MasterCard Standard
- EUROCARD/MasterCard Silver
- EUROCARD/MasterCard Gold
- VISA Electron
- VISA Classic
- VISA Business Gold
- VISA Gold
- Nové balíky poistených produktov k platobným kartám

Ostatné služby

- Prenájom bezpečnostných schránok
- Nočný trezor
- Zmenárenská činnosť

Vyložte si nohy a navštívte ISTROBANKU!

- Callcentrum
- Homebanking
- Homebanking cez internet
- Homebanking LITE

Otváracie hodiny:

Po, ut., št: 7.30 – 16.30

pi: 7.30 – 15.00

Bývanie jedným ľahom

MAXIHYPOTEC

ISTROBANKA GARANTUJE

až 100%
prefinancovanie

ABSOLÚTNA

POŽIČAŤ SI PENIAZE

MAXIÚVER

NOVINKA
ZA 1999,- Sk
MESAČNE!

BEZ RUČITEĽA!

MAXIÚVER vám ponúka iba ISTROBANKA
– člen rakúskej bankovej skupiny

Úver bez ručiteľa

Maxiúver je bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 25 tisíc, 50 tisíc alebo 75 tisíc korún s jednotnou mesačnou splátkou 1999 korún. Záujemca o jeho poskytnutie nepotrebuje ručiteľa. Čulý ruch na všetkých obchodných miestach Istrobanky nasvedčuje, že občania oceňujú výhodnosť podmienok Maxiúveru a jednoduchosť pri jeho vybavovaní. Už za prvých desať dní od jeho uvedenia na trh (18. november) bolo podaných 2400 žiadostí.

VKLADNÁ KNIŽKA

NAJNOVŠÍ KNIŽNÝ BESTSELLER NA BANKOVOM TRHU

MAXIKNIŽKA

MAXI-garancia úroku
MAXI-volnosť pri výbere
MAXI-bezpečnosť

Teraz
s vyšším
úrokom!

Maxiknižka – skutočný bestseller

Je to jeden z prvých retailových produktov, s ktorými banka prišla na trh v roku svojho 10. jubilea. Má výhody bežnej vkladnej knižky, to znamená, že jej držiteľ môže na svoj vklad alebo jeho časť siahnuť kedykoľvek bez akýchkoľvek poplatkov a sankcií, ale prináša aj výhody viazaného vkladu, teda oveľa výhodnejšie úročenie. Úrokovú sadzbu platnú vtedy, keď si Maxiknižku zakladal, mu banka garantuje po celý čas uloženia vkladu. Za prvých šesť mesiacov banka vydala bezmála 8000 Maxiknižiek s celkovým objemom vkladov 1,2 miliardy korún.

Vkladná knižka MAXIKNIŽKA ponúka niekoľko MAXI – výhod: Garantovanú úrokovú sadzbu po celú dobu uloženia vkladu v SKK a EUR. Umožňuje výber peňazí kedykoľvek bez sankčných poplatkov.

Istotu a bezpečnosť rakúskej bankovej skupiny **BAWAG**

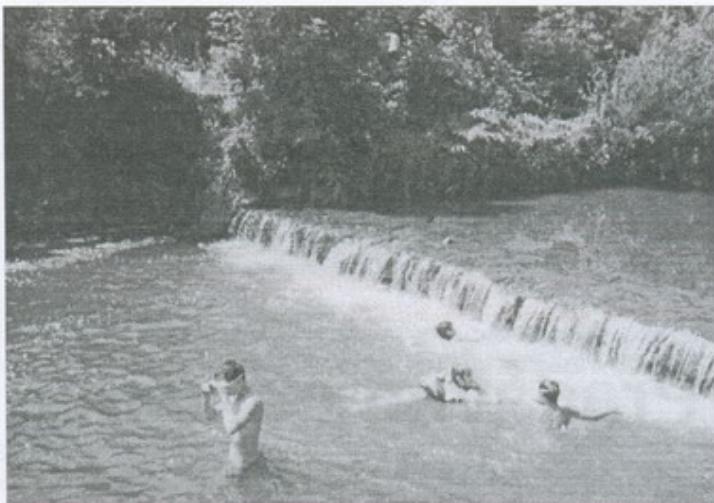
EDIN, spol. s r. o.,

Realitná kancelária

Ul. Nová 134 - Elán,
017 01 Považská Bystrica
e-mail: edin@slovanet.sk
tel./fax: 042/432 30 90
0905 827 948,
0908 728 083

Predaj a kúpa
**BYTOV, RODINNÝCH
DOMOV, CHÁT.**

Riešime prenájmy

Už v júni sa v stavoch rieky Papradnianky kúpali naše deti. Vodu teda neznečistujme tým, čo tam vôbec nepatri - odpadom každého druhu.

Rodinné oslavy * Spoločenské posedenia * Firemné podujatia

**AGROPENZIÓN
GRUNT**

Papradno 134 tel: 042/ 439 33 77, 0905 749 859

V prípade potreby je možný kontakt so starostom obce v pracovnej dobe od 7 - 15.30 h, mimo pracovnej doby tel. 0907 741 428, osobne na adrese Papradno 309 (20-bytovka pri ZŠ).

Predajne

TEXTIL

Emília Zboranová

DOMÁCE POTREBY

Daniela Smádišová

V každom týždni nový tovar

Otvorené v Papradne:

Utorok - piatok 9 - 17 h,
so 8 - 11 h.

Inzeráty pre občanov v novinách Polazník sú zdarma (dajte ich do schránky na OÚ), pre podnikateľské subjekty 10 Sk/cm²

KÚPIM

azbestocementovú rúru prie-
mer 150 dlhú 2 m súrne.
Tel. 4393 051.

Dovolenka s pohybom

Čas najviac oblúbený deťmi, ale určite aj ostatnými, je tu. Prázdniny, dovolenky - čas slnka, oddychu, naberania súl. Pre nás Slovákov je to často iba obdobie intenzívnejšej práce okolo domu, na poliach. Ale v ostatnom čase si mnohí uvedomujú, že čas strávený v práci treba kompenzovať oddychom, byť aspoň pári dní či týždňov viac s rodinou, s deťmi.

Peniaze na dovolenkou pri mori nemá každý, mnohí chcú peniaze investovať inak. Oddýchnuť si možno aj bližšie pri bydlisku, lacnejšie a predsa rovnako príjemne. Ponúkame vám niekoľko prázdninových typov.

Manínska tiesňava

Prístupná pre každého, či už na bicykli, autobusom a potom chodte pešo cez tiesňavu obdivujúc hradbu skál a zurčanie vody.

Klapy – Cigánka

654 metrov vysoký vrch medzi Jasenicou a Udičou. Klapy sa nachádzajú na modrej turistickej značke z Považského Podhradia na Javoriny. Veľmi pekný a oddychový celodenný výlet s deťmi s možnosťou hier a opekania na nižšie položených lúkach.

Skala

Ked' pokračujeme po modrej značke, tak na úrovni Ostravíc smerom do Maríkovskej doliny sa niekoľko desiatok metrov od chodníka nachádza snáď najväčšia skupina skál v papradianskych horách. Je to nádherný pohľad a kto ešte neobjavil tento zázrak v našich horách, určite by tak mal urobiť.

Súľovské skaly

Celodenný výlet odporúčame za pekného počasia. Po celej trase sú roztrúsené skupiny skál s nádhernými výhľadmi striedajúce sa s oddychovými chodníčkami pomedzi stromy. Na trase je zrúcanina Súľovského hradu, môžete si pozrieť aj Hričovský hrad. Trasa je vhodná aj pre rodiny s deťmi.

Prechod Javorníkmi

Je to dlhší výlet, ktorý však určite zvládnu aj vaše deti. Možno ísť trasou od Veľkého Javorníka smerom k Púchovu. Po vrchole Javorníkov pribede aj na Portáš a Bumbálku, kde vhod padne občerstvenie. Odýchnut si v tráve a pozorovať prírodu bude dobrú odmenou za vynaloženú námahu.

Bohatšie júnové dni detí

Mesiac jún bol na aktivity s deťmi veľmi bohatý, veď deti mali svoj najväčší deň - Medzinárodný deň detí. Opekali si špekáčiky na školskom dvore, navštívili knižnicu, vybrali sa na celodenný výlet do osady Podjavorník, kde plnili úlohy enviromentálnej výchovy, súťažili a športovali. Päť-šestročné deti sa zúčastnili okresnej vedomostnej súťaže Som rád, že žijem v čistom životnom prostredí (organizoval SEV PONIKLEC v Považskej Bystrici). Sviatok vyvrcholil spoločným stretnutím našich detí a obyvateľov Domu sociálnych služieb v Papradne. Deti jazdili na poníkoch od Anny Beníkovej a starkí sa tešili spolu s nimi. Spomienkami sa vrácali do svojho detstva. Deti im zaspievali a zahrali divadielko. Ešte by mali ísť na výlet do Rajeckých Teplíc a Žiliny a previezť sa aj výletnou loďou.

Za šťastné dni sme vďační nielen pracovníčkam materskej školy, výboru ZRŠ, ale aj Božene Štrbákovej, Marte Žilinčíkovej, Anne Beníkovej, Ing. Väre Lališovej a Terézii Kaprálikovej, ktoré si pre deti našli čas a obdarili ich sladkosťami, džúsmi či urobili inú službu.

MŠ II. Papradno, Helena Gardoňová

ČISTIAREŇ PERIA

Jaroslava ŠARADÍNOVÁ

- výroba paplónov šítých do tunelov
- vankúše
- periny - 6 druhov sýpkoviny
- perie čistíme parou s pridaním antistatika
- protialergické paplóny od 620 Sk

DOM SLUŽIEB 8.30 - 16.30 h

Sídlo SNP POVAŽSKÁ BYSTRICA

tel. 042/436 19 67, 0905 972 807

BOLO**30. apríla**

1. ročník stavania mája ako symbolu lásky a spolunažívania občanov, 200 občanom spievali a tancovali súbory Podžiaran a Papradňanček

31. mája

vášanie mája – hudba hrala, speváci spievali, máj padal pri dobrej nálade, a tak to chceme robiť, aby sa nám dobre vodilo

25. mája

FOLKLÓR – regionálna súťaž skupín, duet a jednotlivcov na vysokej úrovni súťažiacich z okolia. Do ďalšieho kola postúpili od nás muži Podžiaran a sólista Hanajík.

20. júna

Podpisanie vzájomnej dohody o prihraničnej spolupráci medzi obcou Papradno a mestom Karolína (ČR). Navštívili nás zástupcovia Karolíny a konzultovali sme vzájomnú spoluprácu a spolunažívanie v kultúrnej a športovej oblasti.

... A BUDE**27. júna**

(piatok)

V spolupráci so Slovenským rozhlasom a Ozbrojených sil SR v relácii Podte s nami na prázdniny, s účasťou sponzorov sa uskutoční kultúrno zábavné podujatie na ihrisku TJ Žiar Papradno od 17. h. Program: ukážka bojovej techniky, bojového umenia, výkonov športových modelárov, jazda na koňoch a ponikoch, vystúpenie mažoretek, k pohode budú hrať country TRAP-SONG, roková skupina FORNAX so sólistom Zdeňkom Sychrom.

13. júla

(nedele)

4. ročník futbalového turnaja o Pohár starostu obce Papradno.

27. júla

(nedele)

Stretnutie starostu obce, pracovníkov obecného úradu a zastupiteľstva s občanmi k riešeniu aktuálnych otázok v obci.

30. augusta

(sobota)

Vystúpenie folklórnych skupín – z Chorvátska a Podžiaranu.

14. septembra

(nedele)

Zábava pri dychovke.

Naše korene

Človek, aby rástol, potrebuje korene. Tak ako strom. A korene – to je naša história. To je život našich rodičov, dedov a pradedov. Ale svoje korene má aj dedina. O histórii tej našej vie niekoľko viac, iný menej. Preto vám ponukame pohľad do dávnych čias z pera najpovolanejšieho z nášho okolia. Štefanovi Melišovi sa stala história koreňom a životným poslaniem.

Pradávne osídlenie Papradna

Hoci sa Papradno historicky prvý raz spomína až roku 1525, ľudia tu bývali už pred 5 – 6 tisíc rokmi. Usadili sa tu ešte koncom doby kamennej, čiže v eneolite. Vtedy ešte nepoznali kovy. Nástroje a pomôcky si vyrábali z kameňa a zaiste i z dreva. Nádoby si vyrábali z hliny.

Zo západnej Európy sa na naše územie rozšírila tzv. bádenská kultúra.

Ludia tejto kultúry okrem pastierstva zaoberali sa aj roľníctvom. Boli to prírodní rolníci u nás. V dolnej časti chotára Papradna, v intraviláne i v prírodných poliach, našlo sa viaceré pamiatok z eneolitickej doby. Ludia si vtedy vyrábali teplé slnečné miesta chránené pred severným vetrom. Radi mali nízke návršia s dobrým rozhľadom po okolí.

V Papradnianskej doline prítomnosť ľudí v eneolite bola zistená v Jasenici – polohy Dielec a Dolinky. V Stupnom poloha Podprosnie, V Podvaží poloha nad Bocákom, v Brvništi poloha Hôrka – Urbánka.

No najviac pamiatok z týchto čias sa našlo v Papradne. V polohu Pod Rochovou našli sa ešte roku 1940 dva kamenné oštepy pri kopaní kanála. Nálezca ich tam nechal, zahrnul ich hlinou. Na tom istom mieste sa len prednedávnom našlo jadro radiolaritu červenej farby a kamenný oštep sivej farby. Našiel ich autor tohto článku a odovzdal ich múzeu v Žiline. Neskor našiel tam ďalší štiepaný radiolarit a niekoľko drobných čriepkov. Podľa toho sa da usúdiť, že tu bola usadlosť možno najstarších rolníkov.

V osade Podhúboč našla sa brúsená kamenná sekera. Bola

zlomená na dve polovice. Tylová časť bola odovzdaná múzeu, druhá polovica sa stratila. V tej istej osade v záhradke domu č. 881 našli sa tri malé štiepané radiolarity, ktoré slúžili ako škrabadielka.

Žiak základnej školy Adrián Lapúnik našiel na roli za domom č. 868 (pod Zelenovcom) obsidiánový hrot šípa. Je to veľmi zaujímavý nález. Obsidián je sopečná vyvrelina a nachádzala sa v Cejkove a Kašove pri Trebišove na východnom Slovensku. Ako sa k nám dostal? Jedine obchodom. To svedčí, že už aj dobe eneolitickej sa u nás obchodovalo.

Ďalší eneolitickej predmet – kamennú perlu z náhrdelníka – obyčajný riečny prevŕtaný kameň s dierkou našiel Pavel Macháč v polohe Luhu – Zábreh. Napadne nás myšlienka, že už aj vtedy, v tak dávnej dobe, žili v našej dedine parádnice.

Ďalšie dva malé štiepané radiolarity našiel na cintoríne v Papradne študent Obchodnej akadémie v Považskej Bystrici Milan Lališ. Jozef Ovsenik ešte asi pred dvadsiatimi rokmi našiel v osade Podžiar pri búraní starej chalupy krásne zachovalú brúsenú sekérku s dierkou pre rúku. Sekerka má zaujímavý tvar. Dva radiolarity sa našli i v zastrčenej dolinke Veľké Brusné. Tu sa našlo i niekoľko menších tvrdých kameňov (azda rohovec), z ktorých si dávnu predkovia robili nástroje štiepaním. Možno práve tu v Brusnom sa nachádzala hornina vhodná na zhovovanie kamenných nástrojov, ktorú ľudia brali už v dobe eneolitickej. To je však len púha myšlienka ničím nepotvrdená.

Veľké Brusné však bolo už dávno od nepamäti známe, že tu ľudia fažili kvalitný brúsny kameň, na osly i na žarnovky. Niekoľko tam sa nachádza miesto zvané Baňa, ktoré by si možno zaslúžilo väčšiu pozornosť.

Ako teda vidíme, Papradno nie je iba nejaká mladá dedina, vzniknutá na rozhraní stredoveku a novoveku. Ludia tu žili a žijú už najmenej päť tisícročí, o čom svedčia tieto spomnené nálezy kamenných predmetov.

Štefan Meliš

Pred posledným zvonencím

Skôr než sa ozve posledné zvonenie v školskom roku 2002/2003, robíme bilanciu toho, čo sme v ňom dokázali. Pochválime sa úspechmi našich žiakov, ktorých odborne vedú pedagógovia.

V rôznych vedomostných, výtvarných a športovo-branných súťažiach sme nezaostali za ostatnými školami, svedčia o tom aj mnohé pekné výsledky. Spomenieme aspoň z okresných, krajských súťaží a olympiády: 1. miesto dievča v streľbe zo vzduchovky (Monika Hausnerová, Zuzana Hikaníková, Veronika Hlinčíková), ako jednotlivkyne skončili 1. Hausnerová, 2. Hikaníková, 3. Hlinčíková. Vo vybíjanej dievčatá taktiež ziskali prvenstvo, v letnom biatlone Monika Hausnerová. Druhé priečky patrili Monike Hausnerovej v letnom biatlone, chlapcom vo futbalovom Pohári národov, v literárnej súťaži Európa škole (Dáša Lokšíková), v geografickej olympiáde (Jana Hikaníková) a v matematickej Pytagoriáde (Zuzana Hikaníková) Veronika Samajová zvíťazila v speváckej súťaži Slávik Slovenska, zásluhou Petry Gáćikovej, Zuzany Cisárovej a Denisy Macošinovej máme prvenstvo aj vo výtvarnej súťaži Životné prostredie zajtraška. V krajskom meraní síl dievčatá vo vybíjanej skončili tretie a štvrté v streľbe zo vzduchovky. V celoslovenských súťažiach o cenu Dominika Tatarku získala slohová práca Jany Tóthovej s tematikou ľudových zvykov a tradícií najlepšie hodnotenie – 1. miesto, slohové práce Janka Žiliňčika a Janky Tóthovej Preču mám rád Slovensko získali čestné uznanie a Mgr. M. Bulíkov ocenili za prípravu žiakov.

Riaditeľstvo školy touto cestou ďakuje všetkým žiakom za vzornú reprezentáciu školy i za účasť v zberoch druhotných surovín. Zároveň vyslovuje podakovanie aj učiteľom za ich každodennú namáhavú prácu, no najmä za obetavú prípravu žiakov na prijímacie pohovory.

Školský rok je pomaly za nami. Prváčikovia prelúksali šlabikár, stráši žiaci nadobudli nové vedomosti a zručnosti, naši deviataci sa úspešne popasovali s prijímacími pohovormi a učitelia nechali v triedach zas kúsko zo seba. Preto si všetci od najmenších až po tých prv narozených zaslúžia príjemné a ničím nerušené prežitie letných prázdnin.

Mgr. Ivan Šípek,
riaditeľ školy

Polazník

Noviny obce Papradno

Redakčná rada:

Ing. Věra Lališová,
Ing. Hanka Miniariková,
Janka Meštíková,
Ambro Balušák.

Príprava pre tlač:

Štúdio PET

Náklad: 1000 výtlačkov

Nepomôže nám, ak nad nešvármí privierame oči

Na Javorníkoch

Bliží sa leto. Čas prázdnin, dovoleniek a pre mnohých i sezóna zberu čučoriedok. To, či budú, koľko ich je rozkvitnutých a či ich „nešlahol“ mráz, je už dávno zistené. Keď nastane ten správny čas (niekedy i skôr), stovky ľudí sa vyhŕňu na Javorníky a všade počít: nabral som osem – desať – dvanásť litrov, chválenkári i viac.

Áno, čučoriedky sú na to, aby z nich mal človek úžitok. Iná je otázka samotného zberu. V snahe nabrať čo najviac, používame hned od začiatku zberu česák, o čom svedčia väčšie či menšie kôpky zelených čučoriedok, vyhodených pri triedení a zničené kríky. Čo nás po druhých, hlavne, že naberieme my.

Ďalším, nepekným javom pri zbere sú poohadzované rôzne obaly z potravín a nápojov v čučoriedči. Na niektorých miestach to musí zberačom pripadať, že sa hrabú v odpadkovom koši.

Prečo?

Žažko sa hľadá odpoveď prečo. Plná fľaša PET aj s nápojom váži 2 – 2,5 kg, prázdna 0,01 kg. Plnú hore dokážeme vyniesť, prázdne dolu už nie. Je to naša fahostajnosť, pohodlnosť, nekulturnosť?

Pre tých, ktorí sa zdá zatažko z Javorníkov tieto obaly a iné odpadky zniesť, pripomíname, že sú umiestnené igelitové vrecia na odpad pri výlavochoch, nad Harvánkovcami, pri krízoch na Strenci, pri studničke a pŕistreši a Šamajke a na Bukovine. Pravidelný odvoz odpadkov z týchto miest sa už niekoľko rokov stará Krúžok priateľov prírody pri Obecnom úrade Papradno.

Je potrebné, aby sa PET fľaše pri hádzaní do igelitového vreca stlačili, vtedy sa ich tam zmestí 100 až 120, celých len 40 – 60 a ostatné spolu s iným odpadom ostanú porozhadzované po okolí.

Ušetrime polovicu

Poviem si, Javorníky, čučoriedky, vedť to nie je len naša vec. Predsa na ne chodia ľudia z celej doliny. S tým by sa dalo súhlasiť, keby podobná situácia nebola i v obci.

Do kontajnera na triedený odpad sa zmestí 180 – 230 nestlačených PET fľaš, stlačených 350 – 400. Cena za odvoz jedného kontajnera je v oboch prípadoch rovnaká – 2000 korún. To znamená, že ak sa trocha ponamáhame, z uvedenej ceny ušetríme polovicu.

O probléme veľkorozmerových kontajnerov hovoril už v prvom čísle Polazníka náš starosta. Hoci ľudí neustále upozorňujeme, hádžu do nich všetko, od stavebného materiálu cez konáre až po zeminu. A v poslednej dobe prišlo do módy ešte i zapáľovať ich obsahu. Výjazd a použitie hasičského auta je v tomto prípade minimálne 500 korún. Ešteže sa nezapočítava mzda hasičov – ved sú to dobrovoľníci a „času majú dosť“.

Odvoz jedného veľkorozmerového kontajnera obec stojí viac než 5 500 Sk (1450 Sk za odvoz + poplatok za manipuláciu a uloženie na skládku 5 x 736 Sk/t). Ak bol v roku 2002 poplatok za odvoz odpadu 200 Sk pre jedného občana v obci (celkový výber 600 tis. Sk) a obec musela ešte 500 tis. Sk doplatiť, to znamená, že pri rovnakom nakladaní s odpadom nebude stačiť ani 250 Sk na občana v roku 2003.

Nedokážeme si pomôcť a zaplatíme milión?

A pritom by stačilo tak málo – len chcieť. Stavebný materiál (tehly, betón) vyviezť na opravu poľných ciest do vymletých koľají, drevo a piliny popáliť, trávu a lístie skompostovať, železo doviezť za školu.

Bohužiaľ, niektorí naši spoluobčania si triedenie a odpratanie odpadu vysvetľujú po svojom. Ako by sme si zvykli na to, že rieka Papradnianka sa stala akýmsi odpadovým kanálom. Čo sa komu nehodi, šup s tým do rieky, keď je trocha rozvodnená. Všeličo je vidieť pozastavané na jej brehoch. Ani prítoky Papradnianky a naše poľné cesty nie sú na tom lepšie. Ak by sme prešli popri Zboranovciach, Krížovrchom, Podhúbočskom a ďalších potokoch, všade natrafíme na nelegálne skládky. Jarné a jesenné dažde to splavia späť do dediny a vývoz sa môže opakovat.

My, vinníci

Vinníkov – tých, ktorí dokážu veľkorozmerový kontajner naplniť za pol dňa, i tých, ktorí vytvárajú divoké skládky, väčšinou poznáme. Každý sa však tvári, že nič nevidí a riadi sa heslom „Viem, ale nepoviem, ved sa ma to netýka“. Môže sa ale stať, že toho pol milióna, ktoré obec za odvoz odpadu každoročne dopláca, bude potrebovať na iné dôležitejšie veci, a tak občan za odvoz bude platíť nie 250 korún ale 500 alebo i viac. Potom sa to už bude asi oveľa viac týkať nás všetkých.

Komisia pre životné prostredie

Život medzi odpadkami

Problém s odpadom určite nezasiahol iba našu dedinu Papradno, ale celý svet. Takého problému je však nutné začať riešiť už na miestnej úrovni.

Ludia sa stážajú, že platia vysoké dane za odpad, mnohí odmietajú tento poplatok zaplatiť, ale na druhej strane sa im nepáči, že kontajnery sú neustále plné a obec nemá peniaze na ich odvoz. Nájdú sa i občania, ktorí, možno len tak zo zábavy a možno v snahe minimalizovať odpad, tieto nádoby vypaľujú a po dedine sa šíri nepríjemný zápach a dym.

Za posledné roky vyrástlo v okolí našej dediny i veľa čiernych skládok. Ludom asi nevadí, že ich deti sa hrajú na smetiškách. Našu obec to učite neskrášľuje a nie je to pre nás ani dobrá vizitka. Prijemnú prechádzku po dedine či jej blízkom okolí každému znechutí a pohľad na miesto, kde kedysi tiekol čistý potôčik, ktorý dnes pripomína skôr zapáchajúcu stoku.

Každý sa tvári, že jeho sa to netýka, ale je to problém nás všetkých, ved my v tom prostredí žijeme a budú v ňom žiť i naše deti.

Eva Bačíková

Trápi nás alarmujúca situácia s vývozom druhotných surovín – plastových fľaš, nastačíme využívať obrovské množstvá. Jednorazový vývoz stojí našu obec a následne naše peňaženky 2 500 Sk. Obec výrazne dotuje odvoz odpadu. Vyskúšali sme malý experiment a radi by sme ho zaviedli aj do praxe. Dúfame, že sa ujme a tým sa vyčistí okolie kontajnerov. Do priemernej igelitovej tašky sa zmestí 5 plastových fľaš nepokrčených, ale keď ich stlačíme, tak 15 – trikrát viac. No povedzte, neoplátiť sa to vyskúšať?

Tri družstvá TJ Žiar Papradno od novej sezóny v 1. triede

Do pekného športového areálu v Papradne patrí aj dobrý futbal. Nuž a taký ste mohli v práve ukončenej sezóne aj neraz viďieť. Predseda TJ Ing. Stanislav Lališ potvrdil, že aj v budúcom ročníku prihlásia všetky tri družstvá do súťaží – a všetky budú hrať v I. triedach regionálnych súťaží, pretože dorastenci postúpili. V poslednom zápase, keď sa postavili pred nás obiekty, boli z toho ich hlavy „na modro“, len škoda, že to na našich fotografiách nie je vidieť, kedže zatiaľ noviny Polazník vo farbe nevychádzajú...

MUŽI

1.H. Poruba	26	18	5	3	80:35	59
2.Plevník	26	15	3	8	60:32	48
3.Beluša	26	14	4	8	57:39	46
4.Borčice	26	11	7	8	45:37	40
5.BaB Sverepec	26	11	6	9	54:45	39
6.Papradno	26	11	5	10	42:39	38
7.Pružina	26	10	8	8	46:50	38
8.Udiča	26	11	5	10	38:49	38
9.Prejta	26	10	7	9	49:43	37
10.Ilava	26	9	8	9	53:48	35
11.Raven PB	26	8	6	12	38:41	30
12.Ladce	26	7	6	13	42:52	27
13.Podmanín	26	7	5	14	32:67	26
14.N. Dubnica	26	1	3	22	28:87	6

DORAST

1.Domanža	18	12	4	2	62:28	40
2.Papradno	18	12	2	4	58:24	38
3.Raven P.B.	18	10	1	7	58:46	31
4.H. Poruba	18	7	5	6	52:53	26
5.Brveničte	18	8	1	9	35:44	25
6.M. Lednice	18	7	1	10	32:44	22
7.Jasenica	18	7	1	10	43:60	22
8.Bolešov	18	6	3	9	35:51	21
9.Orlové	18	6	2	10	49:46	20

ŽIACI

1.Pružina	22	18	1	3	81:23	55
2.Domanža	22	16	2	4	49:14	50
3.P. Teplá	22	13	3	6	47:35	42
4.Plevník	22	11	5	6	40:24	38
5.Dubnica C	22	11	2	9	48:39	35
6.Prečín	22	9	4	9	66:63	31
7.Beluša	22	10	1	11	43:41	31
8.Ladce	22	8	5	9	37:57	29
9.Lysá	22	7	2	13	49:54	23
10.Papradno	22	7	2	13	40:56	23
11.Tuchyňa	22	6	3	13	31:44	21
12.Pruské	22	0	2	20	17:99	2

A o rok zase...

Muži

Zľava hore: Zdeno Koreník, Jozef Váchalík, taj. TJ. Ing. Stanislav Lališ, predseda TJ, Tomáš Španihel, Pavol Balušák, Ladislav Balušák, Lubomír Čiernik, Patrik Babiar, Jaroslav Sučík, ved. mužstva, Ján Počiatek, Marek Černošík, Marián Krištof, Emil Kolkus, tréner, dole sú: Martin Kolkus, Jozef Balušák, Milan Klabinák, František Briestenský, Peter Chrapko, Miroslav Hrebík, Zdeno Zboran.

Zľava hore: Marcel Pavúk, tréner, Peter Hromadík, Ondrej Gardoň, Michal Lališ, Tibor Harvánek, Lubomír Baninec, Ladislav Jánošík, Miroslav Šarzík, Roman Urdák, ved. mužstva, Miroslav Koreník, tréner, dole sú: František Kozáčik, Miroslav Turičík, Luboš Pauk, Ondrej Nemčík, Štefan Hucan, Vincent Klabinák, Anton Kozáčik, Miroslav Lukáč.

Päť rokov sa tešíme v našej obci na jeden z júnových dní. Na ten, kedy náš starosta prijme hokejistov trenčianskej Dukly a ich odchovancov, pôsobiacich nám v zámori. Ich mená pribúdajú do kroníky a vzťahy pevnnejú, na Papradno dobre spomínajú. Oblečú futbalovú výstroj a ukážu zdatnosť na našom ihrisku. Tak tomu bolo aj v stredu 18. júna. Zverencov priviedol sám František Hossa, prišli aj obaja jeho synovia. Nechýbal Branko Radivojevič, Lubomír Sekeráš, Róbert Petrovický s bratom Ronaldom, Ján Zlocha a takmer všetci extraligoví hráči trenčianskej Dukly. A asi im aj tréner Hossa radil dobre, čo a ako na ihrisku, pretože našich futbalistov zdolali 3:1. Autogramiáde takmer nebolo konca, až mažoretky ju cez polčas ukončili.

Stovky divákov opäť videli futbalovú šou, ktorou si však pripomnuli aj naše bronzové hokejové vystúpenie vo Fínsku.

Našich hostí potom čakala zaslúžená večera a debata v užšom kruhu priaznivcov.

Kedže okrem kvapiek piva značky Popper iné nedapadli (hoci dažďové mraky hrozili a pôda po daždi v tejto oblasti doslova prahne), ani sme nezmokli.

Tešíme sa o rok, príde zase...

Zľava hore: Branislav Zdurienčík, tréner, Peter Lališ, Tomáš Strašík, Ivan Španihel, Lukáš Knapo, Štefan Hucan, Mikuláš Hromadík, Marek Černošík, tréner, dolný rad: Marek Cupan, Jozef Tóth, Jakub Lapúnik, Jozef Brezničan, Tomáš Žilinčík, Patrik Macošinec.

Text, snímky: V. Petriková